

Goemqloengxroengq

笼箱盖

□ Yenz Yaujdanh sij Daznaz hoiz/ 颜晓丹 著 妲娜 译

Lahmoh Cunh dwg aen cunh seizde Yienh Nanzdanh ceiq fouq, gizneix dwg rangh dieg gvangqbiz, vat song mij couh raen miz giz dieggvangq binjcaet gig ndei, caemhcaiq miz ranzvunz youq laj dinciengz laj yiemhranz, baez mbouj siujsim couh fatyienh meggvangq, vunz Lahmoh Cunh, cib boux miz bet gouj boux cungj baengh vat gvangq ndaej fatcaiz. Ranz Yangz Vwnz dwg ranz daj rog daeuj, buen haеuj Lahmoh Cunh gaxgonq, daengx ranz vunz cungj vih gwn imq daenj raeuj buet gwnz buet laj, seizde aenvih dungx iek, Yangz Vwnz boux lwngyezrauһ neix mbouj miz sim doegsaw. Daj Lahmoh Cunh ngiengx gyaeuj yawj gwnz bae, couh ndaej yawjraen Goemqloengxroengq, aen loqsiengj ngaenz cienz haеuj daeh rimrwtrwt haenx hawj de sim ndatfoedfoed. Couh yienghneix, Yangz Vwnz 16 bi cuhcungh mbouj caengz doeg sat couh daeuj daengz Goemqloengxroengq, youq ranghdieg miz ngaenz neix ra cienz, youq gizneix sengmaj. Youq laj daejnamh bomzbax baenaj, youq ndaw aen daenggvangq ngauzngoeg bibuengq haenx ra cienzcaiz, youq mbouj rox cix mbouj lau ndawde louz roengz ienqhoij. Deng gvaq fouzsoq saeh yungyiemj, rag doengzdohi deuz lajnamh, dauq daengz gwnz deiһ. Vih ceng’ aеu leiһ’ik, caеuq vunz gienz moeb din dik. De laemx ndang laemx ndok bae guhcienz, saedcaih dwg aenvih hit gungzhoy lai lo.

Seizgan gvaq ndaej caen vaiq ha, 30 lai bi mbat yaep da couh fan gvaqbae lo, doengh gij ndaejgeiq haenx lumjnaeuz caemh gaenriengz nienzgeij demlai yied daeuj yied bienq seuq, youq mwh caiq bae Goemqloengxroengq, Yangz Vwnz roxnyinh, de yaek deng gij raemxbongj ndaejgeiq neix dumh bae lo.

Yangz Vwnz cingj geij cib gyaq ciһuq, hainduј youq daengx gyang aen ndoi bya sousib gij labcab cabluenh neix: Yinh safeiq caеuq nyaqgvangq daengz Faiveijgvang aen dieg ceijdingh haenx bae dauj, rag gij doxgaiq mbouj miz yungh haenx daengz gizdieg nyapnyaj bae haem, doeklaeng, daj baiһrog geij goengleix gyae rag bwnhboengz ma, doiq gij diegdeiһ deng uqlah haenx guh fuknamh.

Neix dwg aen gunghcwngz beij siengjsieng engqgya hungloet engqgya gannanz ndeu. Goemqloengxroengq youq mwh Dangzcauz satbyai Sungcauz cogeiz couh miz ngaenzgvangq haivat geiqloeg, 1951 nienz hainduј yungh gihgaiva vat gvangq, 20 sigij 80 nienzdaih hainduј guh gveihmoz hung luenh haivat, caeux couh dwg ranghdieg deng ginhsuznaek uqlah, yaek siengj coihfuk swnghdai, hoizfuk raemx saw bya heu, miz geijlai gannanz, ngeix cix rox lo. Yangz Vwnz mbouj dwg bouxvunz yawj laeng ngonz naj haenx, danghnaeuz gietdingh guh gienh saeh ndeu, de couh cienzsim cienzeiq bae guh lo. Caenh’ aеu miz seizgan, Yangz Vwnz song bohlwg couh caеuq daiһgya itheiј canj nywjfwz、cingleix nyapgvangq、dienz namh haem boengz. Seizhaenx dwg aen geiqciет Nanzdanh ceiq nit, rumznit yaek camz haеuj ndok vunz bae, sawj vunz roxnyinh in dangqmaz. Haujlai bi mbouj guh gij hong dwgrengz sinhoj neix lo, mwh hwnz ninz, daengx ndang lumj deng nienj gvaq ityiengh, ning yaep ndeu in raixcaix. Bonjlaiz nyinhnaeuz, guh

拉么村是当时南丹最富裕的村，这里是富矿地带，往下挖两米就见到品质极高的矿藏，甚至有人家的房脚屋檐下，一不小心就发现矿脉，拉么村的村民，十有八九都靠采矿发了财。杨文家是外来户，搬迁到拉么村之前一家人终日为饱食奔波，饥饿的记忆让少年杨文无心读书。从拉么村抬头往上看，就可以看到神一样的笼箱盖，日进斗金的梦想让他热血沸腾。就这样，十六岁的杨文初中没读完就来到笼箱盖，在这利益的中心地带野蛮生长。在地底深处匍匐前进，在摇晃的矿灯中寻找财富，在无知无畏中留下遗憾。遭遇过无数险情，拖着同伴逃回地面。在地面与人拳脚相向，各种周旋，只为争取最大利益。他全心全意满心满眼地搞钱，实在是因为穷怕了。

时间过得可真快呀，三十多年一晃眼就翻过去了，那些记忆似乎也随着年岁的增长愈发清晰，当再次身处笼箱盖时，杨文觉得，他就要被这记忆的潮水淹没了。

杨文请了数十架货车，开始满山遍野地收拾残局：尾砂和矿渣拉到指定的尾矿坝倒掉，废弃物物品拉到垃圾场填埋，最后，从几公里外拉来肥泥对受污的土地进行复土。

这是一个比想象中更大更难工程。笼箱盖在唐宋初就有银矿开采记录，1951年开始机械化采矿，二十世纪八十年代开始大规模无序开采，早已是重金属污染地带，要想修复生态，恢复绿水青山，难度可想而知。杨文不是瞻前顾后的人，一旦决定做一件事，他便全心全意投入。只要有时间，杨文叔侄就和大家一起铲割荒草、清理矿渣、填埋泥土。那是南丹最冷的季节，风冷得想要钻进人的骨头里，只剩下疼。很多年没干过这般苦力活了，晚上睡觉时全身像被碾过一样，动一下更疼。原本以为，清理工作几个月就可以完成，但送走寒冬和暖春后，炎夏里的付出仍然不能结束第一阶段的清理工作，投入的几百万元已经见底，资金预算和原来相差甚远。

回南丹之前，杨文和兄弟们几次讨论过各种投资方案：木材加工、果树种植、养殖场、超市宾馆等，或者什么都不做，打拼了大半辈子，早已实现财富自由，这时候最安全的是回南丹躺平。那段时间，杨文有些焦虑，他总是一个人坐在院子里抽烟，透过袅袅的烟雾望向夜空，夜空繁星闪烁，像极了幽暗中闪闪发亮的矿石，这场景太过熟悉，像笼箱盖的地底深处，像他刻骨铭心的前半生，那一刻，杨文下决心回笼箱盖。

杨文对笼箱盖当时的情况是有了解的，污染和破败是它身上的标签，几乎难以剔除。可是，杨文的心底有时会冒出一些奇怪的念头，仿佛那个标签就贴在他的身上，有一双无形的手扯着他去撕掉这标签，像撕掉贴在身体中某处隐秘的伤口。那年南丹矿难事件发生后，杨文和兄弟们离开笼箱盖，在当地办过木材加工厂、养殖场，后来，他又带着兄弟们转战桂林、百色、融水、云南、老挝、缅甸……投资开矿、办企业，那些年他的生意发展得很好，他也算得上顺风顺水春风得意。然而，随着年岁的增长，他越来越想念家乡，想念南丹，想念笼箱盖这个为他带来原始财富积累的特殊之地。杨文好几次和侄儿杨光吉谈起回笼箱盖的打算，恢复笼箱盖生态后，建一个休闲养生高级山庄，然后种树养花，垂钓逗趣，一边养老一边发展乡村旅游，还可惠及家乡父老乡亲，惠及家族，惠及子孙。只是，杨文没想到，这个最初最原始的想法，随着工程的推进和扩大，会成为一个矿山修复的典范，一个生态修复的样板，一个绿水青山就是金山银山的践行地。

hong cingleix neix geij ndwen couh ndaej guhbaenz, hoeng, seizdoeng gvaqbae seizcin daeuj, daengz seizhah vanzlij caengz guh baenz hong cingleix duenh daiһ’ it, roengzcienz geij bak fanh maenz haеujbae gaenq raen daej, ngaenzyawhsuenq caеuq yienzlaiz ca daiq lai lo.

Mwh caengz dauqma Nanzdanh, Yangz Vwnz caеuq gyoengq beixnuengx geij baez daujlun gvaq gak cungj roengzcienz fueng’ anq: Gyagoeng faex、dajndaem dajciengx、guh cauhsi binhgvanj daengj, roxnaeuz gijmaz cungj mbouj guh, buekmingh guh baenz donh ciuhvunz, caeux couh canh cienz gaеuq gwn gaеuq yungh lo, seizneix ceiq ancienz dwg dauqbae Nanzdanh yietbaeg youqndwi. Mboengqhaenx, Yangz Vwnz miz di youheiі, de cungj dwg boux vunz ndeu naengh youq ndaw hongh cit ien, yawj gij hoenz mbin hoenz geuj biu hwnj gwnz mbwn haenx, de muenghyawj byonghmbwn gyanghwnz, gyoengq ndaundeіq byonghmbwn migmyanmyan, lumj ndaek rin’ gvangq youq giz laep yaepbyubbyub, gij ciengzgingj neix sug lai lo, lumj gizlaeg daejdieg Goemqloengxroengq, lumj buenq ciuh gonq ven sim daengz ndok de. Yangz Vwnz roengz gietsim dauqma Goemqloengxroengq.

Yangz Vwnz liujgaiј gij cingzgvang Goemqloengxroengq. Uqlah caеuq boedvaiһ dwg aen biuciem Goemqloengxroengq, aen biuciem neix nanz ndaej cawz bae. Hoeng, Yangz Vwnz ndaw simgoek de mizseiz rox conh’ ok di siengjфap geizheiһ daeuj, lumjnaeuz aen biuciem haenx nem youq gwnz ndang de, miz song faj fwngz yawj mbouj raen haenx rag de bae sik aen biuciem neix, lumj sik aen baksieng giz seiyaem gwnz ndang de haenx. Bihaenx, aen saehgienh “gvangq Nanzdanh” fatseng le, Yangz Vwnz caеuq gyoengq beixnuengx lizhai Goemqloengxroengq, youq dangdieg guh gunghcangj gyagoeng faex、ciengz dajciengx gvaq, doeklaeng de youh daiq gyoengq beixnuengx bae Gveilinz、Bwzswz、Yungzsuiј、Yinznanz、Laujvoh、Menjden……Roengzcienz hai gvangq、banh giyez, doengh bihaenx seng’ eiқ de guh ndaej hoenghhwd, suenq ndaej hwnj swnh rumz swnh raemx. Hoeng, gaenriengz nienzgeij demlai, de yied daeuj yied siengj mbanjranz, siengj Nanzdanh, siengj Goemqloengxroengq aen dieg daegbied hawj de daiq daeuj cienzcaiz codaeuz cwkrom neix. Yangz Vwnz geij baez caеuq daeglan Yangz Gvanghgiz gangj dajsuenq dauqma Goemqloengxroengq, hoizfuk gij swnghdai Goemqloengxroengq le, hwnq aen mbanjbya gaepsang cwxcaih ciengxndang ndeu, leuxciһ ndaem faex ndaem va, ep bya guh’ angq, itmienh ciengxlaux itmienh fazcanj lijyouz lajmbanj, lij ndaej sawj gyoengq beixnuengx mbanjranz、gyoengq fuengzczug、gyoengq lwglan ndaej daengz fukleiһ. Cij dwg, Yangz Vwnz siengj mbouj daengz, cungj siengjфap ceiq codaeuz neix, gaenriengz gunghcwngz ndaej doicaenh caеuq gyahung, yaek baenz aen yienghbanj ndei coihfuk dieggvangq ndeu, aen yienghbanj coihfuk swnghdai ndeu, aen dieg yienghbanj hengzguh raemx saw bya heu couh dwg byagim bya’ ngaenz ndeu.